

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou  
Spisová značka: 4C/370/2013  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8813206769  
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2013  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Kozenko  
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2013:8813206769.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Jánom Kozenkom v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zast. ERASMUS LEGAL, s.r.o., Justičná 9, 811 07 Bratislava, IČO: 36 789 615 p r o t i žalovanej: J. U., nar. X.X.XXXX, bytom S. XXX/XX, XXX XX T. Q. W., o zaplatenie 563,76 eur s prísl. t a k t o

### rozhodol:

Súd konanie ohľadne sumy 9,88 eur zastavuje.

Súd žalobu žalobcu zamietá.

Žalovanej sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a .

### odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na tunajší súd dňa 25.6.2013 domáhal voči žalovanej zaplatenia istiny 563,76 eur, kapitalizovaného denného úroku z omeškania do zosplatnenia vo výške 0,25 eur, kapitalizovaného denného úroku z omeškania od zosplatnenia do podania žaloby v sume 120,52 eur, úroku z omeškania vo výške 0,024% denne zo sumy 547,76 od 18.6.2013 do zaplatenia a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalobca uzavrel so žalovanou Úverovú zmluvu č. 3710273138 (ďalej len „Úverová zmluva“), Úverová zmluva bola uzatvorená ako telefónna pôžička, a teda vybavenie úveru prebieha v týchto prípadoch telefonicky prostredníctvom bezplatnej zákaznickej linky žalobcu s následnou písomnou komunikáciou. V zmysle vyššie uvedeného žalovaná telefonicky kontaktovala zamestnancov žalobcu za účelom získania úveru. Pri telefonickom vybavovaní úveru, na základe výzvy zamestnanca žalobcu, žalovaná nadiktovala všetky potrebné osobné údaje a údaje o zamestnávateľovi, ktoré boli následne zapracované do Úverovej zmluvy, ktorá bola žalobcom odoslaná na podpis žalovanej spolu s Úverovými zmluvnými podmienkami, a ktorá ju podpísanú spätne vrátila žalobcovi. Úverové zmluvné podmienky žalobcu (ďalej len „ÚP“) sú neoddeliteľnou súčasťou Úverovej zmluvy. Predmetom Úverovej zmluvy bolo poskytnutie peňažných prostriedkov v sume 995,82 eur zo strany žalobcu žalovanej. Žalovaná sa zaviazala poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť v 48 pravidelných mesačných splátkach po 40,00 eur. Žalovaná bola v omeškaní s úhradou svojho záväzku tak, ako je uvedené v splátkovom kalendári, z ktorého vyplýva prehľad jednotlivých platieb žalovanej a spôsob ich započítania. V zmysle Hlavy ÚP s názvom Ukončenie úverovej zmluvy o poskytnutí úveru bola žalovaná žalobcom vyzvaná listom zo dňa 28.3.2011 k splateniu celého zostatku úveru vo výške 567,33 eur v lehote 15 dní od odoslania výzvy. Pokiaľ ide o úrok z omeškania, denná úroková sadzba 0,024 % bola stanovená nasledovne: základná úroková sadzba ECB platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, t.j. ku dňu 29.3.2011 + 8 percentuálnych bodov, /365 dní (skrátaná na tri desatinné miesta). Vzhľadom na vyššie uvedené, tak ako vyplýva aj zo splátkového kalendára, žalobca eviduje voči žalovanej dlh, ktorý predstavuje istina (výška dlžnej sumy úveru bez úrokov z úveru do času zosplatnenia) + zosplatnená istina (výška dlžnej sumy úveru bez úrokov z úveru a poplatkov, ktorú by

mala žalovaná uhradiť v prípade riadneho platenia úveru, uplatňovaná v zmysle Hlavy ÚP s názvom Ukončenie úverovej zmluvy o poskytnutí úveru) vo výške 440,82 eur, úrok z vyššie uvedenej istiny do času zosplatenia vo výške 62,44 eur, úrok z vyššie uvedenej zosplatennej istiny (tzv. ušlý úrok, ktorý by mala žalovaná uhradiť v prípade riadneho platenia úveru, uplatňovaný v zmysle Hlavy ÚP s názvom Ukončenie úverovej zmluvy o poskytnutí úveru 35,32 eur, dlžné poistné vo výške 9,18 eur, poplatok za vedenie účtu v zmysle Úverovej zmluvy (poplatok za vedenie účtu, poplatok za možnosť zmeny splátky) vo výške 0,00 eur, poplatok za upomienku vo výške 0,00 eur, zmluvná pokuta podľa Hlavy ÚP s názvom Záverečné ustanovenia vo výške 16,00 eur, zákonný úrok z omeškania do zosplatenia počítaný príslušnou zákonnou sadzbou v závislosti od výšky dlžnej sumy a počiatku omeškania (dátumy zúčtovania sú uvedené v priloženom splátkovom kalendári) vo výške 0,25 eur, úrok z omeškania od zosplatenia do dňa žaloby, vo výške 120,52 eur (tento úrok z omeškania bol vyčíslený s ohľadom na prípadné platby žalovaného po zosplatení do dňa podania žaloby).

Podaním zo dňa 18.11.2013 žiadal žalobca pripustiť zmenu žaloby tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi do troch dní od právoplatnosti rozsudku sumu 563,76 eur, kapitalizovaný denný úrok z omeškania, zo zosplatenia vo výške 0,25 eur, kapitalizovaný denný úrok z omeškania od 13.4.2011 do 17.6. 2013 vo výške 110,64 eur, úrok z omeškania vo výške 0,025 % denne zo sumy 547,76 eur od 18. 06. 2013 do dňa zaplatenia ako aj trovy konania. Na pojednávaní dňa 19.11.2013 súd zmenu žaloby pripustil.

Žalovaná k žalobe žalobcu uviedla, že ona so žalobou pokiaľ sa týka základu súhlasí, nesúhlasí s úrokom z omeškania vo výške 0,025 % denne s tým, že nepopiera, že dlhuje žalobcovi uplatnenú pohľadávku, avšak ako ďalej dodáva, vzhľadom k svojej situácii, keďže poberá iba dávku v hmotnej núdzi 60 eur mesačne, žiada povoliť uhradiť uplatnenú pohľadávku v mesačných splátkach po 20 eur.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami, a to splátkovým kalendárom žalovaného k číslu zmluvy 3710273138, úverovou zmluvou zo dňa 5.11.2007 spolu s úverovými zmluvnými podmienkami spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., listom adresovaným žalovanej zo dňa 28.3.2011, poštovým podacím hárkom. Ďalej súd vykonal dokazovanie písomným vyjadrením žalobcu zo dňa 18.11.2013 spolu s prílohami, výpoveďou žalovanej a zistil nasledovný skutkový stav:

V podaní zo dňa 18.11.2013 žalobca uviedol, že dňa 5.11.2007 uzavrel so žalovaným Úverovú zmluvu č. 3710273138 (ďalej len „Ú“), na základe ktorej bol žalovanému jednorazovo poskytnutý úver vo výške 30.000.-Sk (995,82 eur) ako vyplýva z bodu 36. ÚZ a zo splátkového kalendára priloženého k žalobe, ktorý sa žalovaný zaviazal žalobcovi vrátiť v pravidelných mesačných splátkach vo výške po 1.205,-Sk (40,- eur) (bod 37. ÚZ) v počte splátok 48 (bod 38. ÚZ), počnúc kalendárnym mesiacom bezprostredne nasledujúcim po dátume poskytnutia úveru, pričom splatnosť prvej splátky bola stanovená práve po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru (uvedené v ÚZ v texte medzi bodom 47. a 48.). Žalobca má za to, že ÚZ je celistvá, bola uzavretá v písomnej forme na jednej listine, určitým, slobodným a vážnym prejavom vôle žalovaného. Neoddeliteľnou súčasťou ÚZ sú Úverové zmluvné podmienky žalobcu (ďalej len „ÚP“), ktoré boli uvedené na rube (strana 1. ÚP) Zmluvy a na samostatnom liste (strana 2. a 3. ÚP). Žalovaný bol so znením ÚP oboznámený a podpisom Zmluvy prejavil súhlas byť nimi viazaný a potvrdil, že sú mu všetky ustanovenia ÚP zrozumiteľné a sú dostatočne určité. Žalovanému bol poskytnutý čas na oboznámenie sa so znením ÚZ a ÚP a na žalovaného v žiadnom prípade nebol vyvíjaný nátlak, aby ÚZ podpísal, a súčasne prejavil súhlas byť viazaný ustanoveniami ÚZ a ÚP. Podstatné náležitosti vyplývajú v zrozumiteľnom znení buď priamo zo ÚZ alebo z ÚP, ktoré sú nesporne neoddeliteľnou súčasťou ÚZ, a preto nesmú byť materiálne alebo formálne oddeľované a rozlišované od ÚZ. Žalovaný sa dostal do omeškania so splácaním dohodnutých splátok poskytnutého úveru, a to s odkazom na už predložený splátkový kalendár konkrétne so splátkami predpísanými dňa 16.8.2010 (uhradená v omeškaní 9.9.2010), 16.9.2010 (uhradená v omeškaní dňa 23.12.2010), 16.10.2010, 16.11.2010, 16.12.2010, 16.1.2011, 16.2.2011 a 16.3.2011. S poukazom na skutočnosť, že žalovaný sa dostal do omeškania so zaplatením vyššie uvedených splátok, stal sa celý zostatok čerpaného úveru splatným, pričom splatnosť nastala ku dňu 28.3.2011, ako vyplýva aj z predloženého splátkového kalendára a tiež z výzvy na splatenie celého úveru priloženej k žalobe. Žalobca si uplatňuje voči žalovanému nasledovné položky: Istina - dlžná suma úveru bez úrokov z úveru do času zosplatenia vo výške 168.38 eur (vypočítaná ako súčet jednotlivých čiastkových súm zo splátok určených podielom na uhradenie istiny, ktoré však neboli uhradené: súčet predmetných čiastkových súm zo splátok určených podielom na uhradenie istiny, ktoré boli vyrubené a mali byť uhradené vo výške 723,38 eur mínus uhradená časť vo

výške 555,- eur sa rovná 168,38 eur). Zosplatnená istina - dlžná suma úveru bez úrokov z úveru, ktorú by mal žalovaný uhradiť v prípade riadneho platenia úveru v dohodnutých splátkach vo výške 272,44 eur (zvyšná časť poskytnutého úveru, vypočítaná ako rozdiel celkového úveru a súčtu jednotlivých čiastkových súm zo splátok určených podielom na uhradenie istiny, ktoré boli vyrubené a mali byť uhradené, teda: 995,82 eur mínus 723,38 eur sa rovná 272,44 eur) - súčet istiny a zosplatnenej istiny je totožný s výškou poskytnutého úveru). Úrok z vyššie uvedenej dlžnej sumy úveru do času zosplatnenia vo výške 62,44 eur (rozdiel medzi úrokom z úveru vyrubeným do zosplatnenia úveru 815,45 eur a úrokom z úveru zaplateným zo strany žalovaného 753,01 eur). Úrok z vyššie uvedenej dlžnej sumy, ktorú by mal žalovaný uhradiť v prípade riadneho platenia úveru vo výške 35,32 eur uplatňovaný v zmysle § 6 Hlavy 7. Ukončenie úverovej zmluvy o poskytnutí úveru ÚP (tzv. ušlý úrok); Uvedený nárok je potrebné správne chápať predovšetkým ako „ušlý úrok“ a nie ako zmluvnú pokutu v pravom slova zmysle, t.j. sankciu za porušenie zmluvnej povinnosti. Na základe predloženého splátkového kalendára predstavuje celková výška úroku z úveru sumu rovnajúcu sa súčtu vyrubeného „úroku“ a „ušlého úroku“, t.j. 815,45 eur plus 35,32 eur sa rovná 850,77 eur, čo je suma takmer totožná s výškou úroku z úveru, ktorú si žalobca mohol voči žalovanému nárokovať. Zmluvná pokuta v celkovej výške 16 eur - si žalobca uplatňuje v žalobe v zmysle § 3 Hlavy 15. ÚP s názvom Záverečné ustanovenia. Uvedená suma pozostáva z vyrubenej zmluvnej pokuty zo dňa 2.11.2010 vo výške 6,40 eur (za omeškanie so splátkou č. 34 a 35), z vyrubenej zmluvnej pokuty zo dňa 8.12.2010 vo výške 3,20 eur (za omeškanie so splátkou č. 36) a z vyrubenej zmluvnej pokuty zo dňa 10.2.2011 vo výške 6,40 eur (za omeškanie so splátkou č. 37 a 38), t.j. 8 % z 40 eur sa rovná 3,20 eur x 5), spolu vo výške 16 eur. Poistné vo výške 9,18 eur dohodnuté na prednej strane, priamo v Úverovej zmluve v poličku 48. na 1,53 eur mesačne, vypočítaný ako rozdiel vyrubeného poplatku za poistenie vo výške 61,16 eur a uhradenej časti takto vyrubených poplatkov v rámci jednotlivých splátok vo výške 51,98 eur. Kapitalizovaný úrok z omeškania do zosplatnenia vo výške 0,25 eur vyrubený dňa 15.10.2010 si žalobca uplatňuje za omeškanie so splátkou č. 34. Ročná úroková sadzba vo výške 9 % bola stanovená výpočtom ako základná úroková sadzba ECB platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu v zmysle § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, t.j. ku dňu 17.9.2010 (deň nasledujúci po vyrubení splátky č. 34) + 8 percentuálnych bodov. Kapitalizovaný úrok z omeškania od zosplatnenia do podania žaloby vo výške 120,52 eur - ročná úroková sadzba vo výške 9,25 % bola stanovená výpočtom ako základná úroková sadzba ECB platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu v zmysle § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, t.j. ku dňu 13.4.2011 (15 dní odo dňa zosplatnenia úveru) + 8 percentuálnych bodov.

Medzi žalobcom a žalovanou ako klientom došlo dňa 5.11.2007 k uzavretiu úverovej zmluvy č. 3710273138, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver 995,82 eur (30.000 Sk), ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v splátkach po 39,40 eur (1.205 Sk) a to v 48 mesačných splátkach pri konečnej výške úveru 1919,94 eur (57.840 Sk).

Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. uvedené na rube tejto listiny a na samostatnom liste. Dolupodpísaný klient svojím podpisom potvrdzuje že je oboznámený s Úverovými podmienkami, že sú mu všetky ich ustanovenia zrozumiteľné, považuje ich za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť viazaný týmito podmienkami.

Podľa hlavy 1 § 1, § 2 Úverových podmienok tieto úverové podmienky sú zmluvnými podmienkami v zmysle § 273 Obchodného zákonníka a sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy uzatváraanej medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „spoločnosť“) a fyzickou osobou (ďalej len „klient“), ktorej znenie je uvedené na prednej strane tejto listiny. Úverové podmienky vymedzujú a zakotvujú práva a povinnosti medzi spoločnosťou a klientom, ktorému spoločnosť poskytuje úver na základe úverovej zmluvy.

Uzatvorením úverovej zmluvy sa spoločnosť zaväzuje klientovi poskytnúť dohodnutý úver, pričom po poskytnutí úveru sa stáva spoločnosť veriteľom z úverovej zmluvy a klient ako dlžník z úverovej zmluvy sa zaväzuje spoločnosti poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť úroky ( § 3 hlavy 1 Úverových podmienok ).

Podľa hlavy 5 § 1 Úverových podmienok klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver a to v pravidelných mesačných splátkach, ktorých počet, výška a termín splatnosti sú určené v úverovej zmluve. V jednotlivých splátkach je zahrnutá príslušná časť úverovej istiny, úroky, úhrada za poistenie,

ktoré je klient povinný platiť ( ďalej iba splátka ), ak z údajov na lícnej strane nevyplýva inak. Výška úroku sa zistí ako rozdiel súčinu výšky mesačnej splátky zníženej o výšku poplatku za vedenie úverového účtu a v prípade poistenia o výšku úhrady za poistenie a počtu splátok a výšky poskytnutého úveru.

V zmysle hlavy 5 § 8 Úverových podmienok sa zmluvné strany dohodli, že spoločnosť nie je viazaná tým, na aký účel klient platbu spoločnosti určí. Spoločnosť je oprávnená započítať platbu klienta na pohľadávky spoločnosti v tomto poradí: na záväzky klienta voči spoločnosti, ktoré vznikli z iného titulu ako z úverovej zmluvy, na zmluvné pokuty, na príslušenstvo úveru vrátane sankčného úroku, na vrátenie úveru, na ostatné pohľadávky z úverovej zmluvy.

Podľa hlavy 7 § 6 Úverových podmienok v prípade ak je dôsledkom porušenia povinnosti klienta uhradiť spoločnosti celý poskytnutý úver, je klient povinný uhradiť spoločnosti súčasne s úverom aj zmluvnú pokutu vo výške ušlého úroku, čiže čiastku, na ktorú by spoločnosti vznikol z titulu úveru nárok, ak by bol úver riadne splácaný v dohodnutých splátkach.

Z hlavy 15 § 3, 4 Úverových podmienok vyplýva, že v prípade omeškania úhrady splátky, alebo ich častí alebo zmluvných pokút alebo platieb podľa hlavy 7 § 6 týchto úverových podmienok je klient povinný zaplatiť úrok z omeškania vo výške 0,08% z dlžnej čiastky za každý deň omeškania, najmenej však 100 Sk. V prípade omeškania s úhradou splátky úveru, alebo ich častí dlhšieho ako 7 dní je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 8% z čiastky, s ktorej úhradou je v omeškaní. V prípade omeškania klienta s úhradou splátky úveru, či ich častí dlhšieho ako 6 mesiacov je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 5% z úveru, s ktorého vrátením spoločnosti je v omeškaní.

Podľa hlavy 15 § 11 Úverových podmienok úverová zmluva, úverové podmienky a zabezpečovacie vzťahy ako aj vzťahy vzniknuté následne na základe uvedených zmluvných vzťahov sa riadia príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov, ako aj ustanoveniami Občianskeho zákonníka v platnom znení.

Z predloženého splátkového kalendára ako aj špecifikácie pohľadávky žalobcu v písomnom podaní súd zistil, že žalovaná uhradila celkom 1359,98 eur, pričom jej bolo poskytnutých 995,82 eur a dňa 28.3.2011 došlo k zosplateniu celého úveru.

Listom zo dňa 28.3.2011 označeným ako výzva k splateniu celého úveru žalobca žalovanej oznámil, že z dôvodu omeškania s úhradou záväzkov vyplývajúcich z predmetnej úverovej zmluvy, spoločnosť ju vyzýva k splateniu celého čerpaného úveru s tým, že dlžná čiastka činí 567,33 eur a vyzval ju na splatenie do 15 dní odo dňa spísania predmetnej výzvy.

V § 497 Obchodného zákonníka sa uvádza, že zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Súd na základe takto zisteného skutkového stavu vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi ako spotrebiteľskú zmluvu napriek tomu, že zmluva bola uzavretá 5.11.2007 teda za účinnosti Občianskeho zákonníka, ktorý v ustanovení § 52 ods. 1 definoval spotrebiteľskú zmluvu ako kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo alebo inú odplacnú zmluvu upravenú v ôsmej časti tohto zákona a zmluvu podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Na uvedený právny vzťah je totiž potrebné aplikovať zákon zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinný od 1.7.2007 a vychádzať pritom z ustanovenia § 3 ods. 3, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení už citovaného zákona č. 150/2004 Z.z. spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa § 53 ods. 4 citovaného zákona neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 2 písm. a) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

V zmysle § 3 ods. 1, ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Ako vyplýva z § 4 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä

- a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,
- b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,
- c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,
- e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- f) meno a adresu spotrebiteľa,
- g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,
- h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,
- i) výpočet nákladov uvedených v §2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

Ako vyplýva z § 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou -typovou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemeší.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nepochybne podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

Z vykonaného dokazovania je nepochybné, že žalobca a žalovaná uzavreli dňa 5.11.2007 úverovú zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalovanej v sume 995,82 eur (30.000 Sk), ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v splátkach po 39,40 eur (1.205 Sk) a to v 48 mesačných splátkach pri konečnej výške úveru 1919,94 eur (57.840 Sk).

V dôsledku neplnenia si povinnosti žalovanej sa stal celý dlh splatný dňa 28.3.2011.

Súd mal za preukázané, že žalovanej bol jednorazovo poskytnutý úver, teda vyčerpala finančné prostriedky v celkovej sume 995,82 eur a ďalej je nesporné, že žalovaná v prospech žalobcu následne jednotlivými splátkami uhradila sumu 1.359,98 eur, ako to vyplýva aj z predloženého splátkového kalendára.

Podľa § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z. takáto zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať okrem iného sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, vrátane ročnej percentuálnej miery nákladov. Žalobca však v danom prípade nepreukázal, že žalovaného ako spotrebiteľa o týchto náležitostiach informoval, pretože predmetná zmluva neobsahuje žiadne údaje o výške uplatneného úroku zo spotrebiteľského úveru, vrátane poplatkov uvedených v žalobnom návrhu. Podľa § 4 ods. 5 cit. zák. od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedené. Pretože predmetná úverová zmluva neobsahuje podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 cit. zák., a to najmä údaje o výške úroku, iných poplatkov, uvedený spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ ide o ročnú úrokovú sadzbu, spôsob jej výpočtu v danom prípade je uvedený v úverových podmienkach žalobcu v hlave 5 § 1.

V danom prípade zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi účastníkmi konania neobsahuje údaj o úrokoch, ale len údaj o výške mesačnej splátky vo výške 1.205,-Sk. Ani úverové zmluvné podmienky žalobcu na ktoré zmluva o úvere poukazuje ako na svoju neoddeliteľnú súčasť, neobsahujú žiadnu úrokovú sadzbu (hlava 7 § 9 úverových podmienok).

Ustanovenie § 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy je v súlade s čl. 8 smernice, ktorá umožňuje členským štátom prijať právnu úpravu nad rámec smernice a takéto ustanovenie pôsobí dostatočne sankčné a odradzujúco. Úroky popri údají o celkových nákladoch (RPMN) majú svoju opodstatnenie, pretože úroky vyjadrujú cenu hlavného predmetu plnenia.

Účelom právnej úpravy (§ 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch) je bez akýchkoľvek pochybností aj poskytnutie ochrany spotrebiteľovi. Ten má totiž právo byť informovaný o výške úrokov z úveru a poplatkoch. Žalobca ako dodávateľ má preto zákonnú povinnosť v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviesť údaj o výške úrokov a poplatkov. A to priamo v zmluve so sankciou straty práva na úroky a poplatky v zmluve neuvedené (§ 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch). Informácia spotrebiteľa o úrokoch a poplatkoch má podstatný význam z dôvodu, že prispieva k transparentnosti trhu a umožňuje spotrebiteľovi poznať rozsah svojho záväzku. Žalovaná však túto možnosť nemala, keďže výška úroku z úveru nie je uvedená v zmluve o úvere (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 245/2010).

V tomto smere je potrebné poukázať na to, že uvedené platí v zmysle cieľov smernice Rady 93/13 EHS (čl. 3, 4) o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách („smernica“) len za stavu, ak je cena plnenia uvedená transparentne a zrozumiteľne (porov. uznesenie Súdneho dvora Európskej únie C-76/10 POHOTOVOSTĚ, s.r.o./KORČKOVSKÁ zo dňa 16.11.2010).

Žalobca tiež argumentuje, že žalovaná podpísaním úverovej zmluvy súhlasila aj s tou časťou textu, ktorá sa dotýka dojednaní úverových zmluvných podmienok a uvádza, že keďže ide o telefónnu pôžičku, žalovaná mala dostatok času oboznámiť sa s obsahom úverovej zmluvy, nebol na ňu vyvíjaný nátlak.

K tomu súd uvádza, že žalobca ukryl podmienky, ktoré mali byť podstatné pre informáciu klienta, teda spotrebiteľa pre poznanie rozsahu záväzku do úverových podmienok. Ako vyplýva z čl. 6 ods. 1 smernice Rady č. 2005/29 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, obchodná praktika sa považuje za klamlivú, ak obsahuje nesprávne informácie a je preto nepravdivá alebo akýmkoľvek spôsobom, vrátane celkového prevedenia uvádza do omylu, alebo je spôsobilá viesť do omylu priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k jednému, alebo viacerým prvkom vymenovaným v tomto čl. 6 ods. 1, pričom v oboch prípadoch zapríčiňuje, alebo je spôsobilá zapríčiniť, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil. Článok 2 písm. d Smernice č. 2005/29 definuje pojem obchodné praktiky použitím zvlášť širokej formulácie ako „akékoľvek konanie a opomenutie, spôsob správania alebo vyjadrenia, obchodné komunikácie, vrátane

reklamy a marketingu obchodníka, priamo spojené s podporou, predajom alebo dodávkou produktu spotrebiteľom“.

Žalobcovi preto vzniklo iba právo na zaplataenie nevrátených finančných prostriedkov poskytnutých jednorazovo žalovanej. Žalobca poskytol žalovanej celkovú sumu 995,82 eur, žalovaná vykonala žalobcovi jednotlivými splátkami úhrady vo výške 1.359,98 eur. Tým mu uhradila vyššiu sumu ako výška poskytnutých finančných prostriedkov. Pokiaľ ide o nárok na poistnú v sume 9,18 eur, súd je toho názoru, že toto bolo taktiež uhradené, keďže žalovaná zaplatila žalobcovi o 364,16 eur viac ako mala, pričom nárok na poistné v sume 1,53 eur mesačne, činil za 48 mesiacov sumu 73,44 eur.

Žalobcovi nemohol vzniknúť ani nárok na zaplataenie uplatňovanej zmluvnej pokuty. Podľa § 544 Obč. zák. pre nárok na zaplataenie zmluvnej pokuty sa predpokladá existencia písomnej dohody. Uvedenie tohto nároku veriteľa len v úverových zmluvných podmienkach nie je naplnením základného predpokladu platného dojednania zmluvnej pokuty, t.j. jej písomnej formy. Nesplnenie tejto náležitosti má za následok absolútnu neplatnosť takéhoto dojednania v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka. Preto žalobcovi nemohol vzniknúť ani nárok na uplatňovanú zmluvnú pokutu.

Zmluvná pokuta žalovanú nemôže zaväzovať, pretože nie je obsiahnutá v žiadnom akte, ktorý by žalovanú zaväzoval. Takýmto aktom nie sú ani úverové podmienky, ktoré nie sú podpísané (§ 40 ods. 1, 3 Občianskeho zákonníka; porov. 2Cdo 245/2010) a navyše bez platnej inkorporačnej doložky.

Podľa § 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis ustanovuje inak. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé.

Úverové podmienky žalovaná nepodpísala, preto pre nedodržanie zákonom vyžadovanej písomnej formy nejde o platný právny úkon.

Odhliadnuc od nedostatku písomnej formy súdy už v minulosti judikovali, že všeobecné obchodné podmienky, ak sa majú stať súčasťou zmluvy, môže sa to udiť prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. Netransparentnú inkorporačnú doložku zároveň judikoval ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. O netransparentnú inkorporačnú doložku ide aj vtedy, ak ju dodávateľ uvedie menším písmom ako zmluvné podmienky predstavujúce podstatné zložky zmluvy.

Spotrebiteľ sa môže domnievať (postačí hrozba takéhoto rizika), že menšie písmo obsahuje text, ktorému nemusí pripisovať až tak dôležitý význam. V spojení s úplne miniatúrnym písmom, pri čítaní ktorého sa stráca orientácia a vyžadujú sa pomôcky (lupa, pravítko a pod.), práve menšie písmo môže spotrebiteľa odradiť od sústredenia sa pri uzatváraní zmluvy. Ide o nevhodné predkladanie zmluvných podmienok a uvedenie menšieho písma hodnotí odvolací súd ako nepochopiteľný a ako nie dobrý úmysel, ktorému za žiadnych okolností nemieni poskytnúť ochranu. K drobnému písmu porov. nález I. ÚS 342/09 (ČR). V bežnom živote sa zväčšenému textu pripisuje záujem autora pripísať mu väčší význam. Opačne text s menším písmom môže indikovať menej podstatný obsah zmluvy. V spojení s rozsiahlymi podmienkami písané takmer nečitateľným drobným písmom tak existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ podcení takúto časť textu.

Neprijateľná inkorporačná doložka v danom prípade nemohla privodiť viazanosť úverových podmienok, a teda ani ustanovení o zmluvnej pokute.

Aj v prípade, že by bola zmluvná pokuta v danom prípade dojednaná platne, súd poukazuje na skutočnosť, že sa jedná o neprimeranú sankciu, ktorú znáša spotrebiteľ. Takto dohodnutá výška zmluvnej pokuty neúmerne zaťažuje spotrebiteľa, nakoľko spotrebiteľ okrem dohodnutej zmluvnej pokuty, ktorá navyše jeho každú nesplatenú mesačnú splátku o 8% mal platiť aj úrok z omeškania, čo má za následok neprimerané zaťaženie spotrebiteľa a je jednoznačne v prospech veriteľa. V danom prípade ide teda o kumulovanie sankcií voči žalovanému ako spotrebiteľovi. Navyše táto zmluvná podmienka sa javí byť ako neurčitá a nejasná, nakoľko z uvedeného dojednania zmluvnej pokuty nevyplýva, ako sa táto uplatní v ďalších mesačných splátkach. Pri uplatnení výšky zmluvnej pokuty 8% mesačne z každej nesplatennej splátky dochádza k neprimeranému a tiež duplicitnému zaťaženiu spotrebiteľa v prospech

veriteľa. Neprimeranosť zmluvnej pokuty súd vidí aj v tom, že sadzba 8 % z mesačnej splátky po dobu dlhšiu ako 7 dní je v prepočte na rok až vo výške 96 % (8 % x 12 mesiacov). Ide síce o jednorazovú pokutu, ale jej rozsahu z hľadiska jej dôsledkov korešponduje zmluvná pokuta v prepočte cca 96 % ročne, čo je jednoznačne neprimeraná sankcia. K vyššie uvedenému súd poukazuje aj na názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.9.2011 sp.zn. 3Co 3/2011.

Vyhlásenie neplatnej inkorporačnej doložky má rovnaký dopad, ako v prípade zmluvnej pokuty aj vo vzťahu k úrokom z úveru a ostatným poplatkom. Úroky z úveru a ostatné poplatky obsiahnuté v úverových podmienkach, sa v prípade neprijateľnej inkorporačnej doložky nestávajú súčasťou zmluvy.

Ako už bolo uvedené vyššie, žalobcovi preto vzniklo iba právo na zaplatenie nevrátených finančných prostriedkov poskytnutých jednorazovo žalovanej. Keďže táto mu už uhradila vyššiu sumu ako jej žalobca poskytol, súd žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.

Podľa ust. § 96 ods. 1 a ods 3 O.s.p. navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti, alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Aj je návrh vzatý späť v časti, súd konanie v tejto časti zastaví. Nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod manželstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Podaním zo dňa 18.11.2013 žalobca zobrať späť skôr, než sa začalo pojednávanie žalobu v časti sumy 9,88 eur, preto súd konanie v rozsahu späťvzatia zastavil.

Podľa § 137 zák. č. 99/1963 Zb. (Občiansky súdny poriadok v platnom znení, ďalej len „O.s.p.“), trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

V zmysle § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Žalovaná bola v konaní v plnom rozsahu úspešná, zriekla sa však práva na náhradu trov konania, preto jej súd ani náhradu trov nepriznal.

Vzhľadom na uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.